

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu . . . „ 4.50
na prowincji „ 4.50
za granicą „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

Redakcja i Dyrekcja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

Administracja: Lwów, Szajnochy 2
Telefon: 19-87.

W przededniu rekonstrukcji gabinetu.

Dzisiaj dopiero wyrok sądu marszałkowskiego.

WARSZAWA, 28. 3. (Tel. wł.). Wyrok sądu marszałkowskiego rozpatrującego sprawę posłów Jędrzejowicz—Woznicki ogłoszony zostanie dopiero jutro.

Przyczyny przewleknięcia sprawy rekonstrukcji gabinetu.

WARSZAWA, 28. III. (tel. wł.). Sprawa rekonstrukcji gabinetu przewleka się nie tylko z powodu niedyspozycji prem. Bartla, ale również z tego powodu, że Prezydent Rzplitej zajął zdecydowanie nieprzychylny stanowisko w stosunku do niektórych wysuwanych kandydatów na ministrów.

Nakaz zniesienia kartotek politycznych?

WARSZAWA, 28. III. (tel. wł.). Jak informuje „Polska Informacja Dziennikarska“ minister spraw wewn. wydał zarządzenie do władz administracyjnych, nakazujące zniesienie kartotek politycznych, o których była mowa na ostatnim posiedzeniu sejmu. Kartoteki obecnie istniejące mają zostać zniszczone. Podobno kartoteki te były prowadzone bez wiedzy ministra spraw. wewn.

Silne rozdźwięki w Be-Be.

WARSZAWA, 28. 3. (Tel. wł.). Nazajutrz po ostatnim posiedzeniu sejmu zebrał się na naradę klub Be-Be. Z przebiegu posiedzenia tego nie wydano żadnego komunikatu. Dzięki jednak nie dyskrecji niektórych uczestników tego zebrań znane są niektóre szczegóły obrad. Otóż według tych relacji posłowie z b. klubu Pracy (grupa posła Kościakowskiego) mieli wypowiedzieć szereg cierpkich uwag o faktyce Be-Be i stosunku klubu do demokracji. Uwagi te wyprowadziły z równowagi prezesa klubu Be-Be p. Sławka, który pod adresem wszystkich stronnictw stojących na stanowisku konstytucji praworządności rzucił stek obelg, co zrobiło na licznych posłach b. przygnębiające wrażenie.

PREZES N. I. K. U PREZYDENTA RZPLITEJ.

WARSZAWA, 28. 3. (Tel. wł.). Prezydent Rzplitej podjął dzisiaj na dłuższej konferencji prezesa N. I. K. prof. Wróblewskiego.

ZEPPELIN WYLĄDOWAŁ PO 80 GODZ.

FRIEDRICHSHAFEN, 28. 3. (Pat.). Zeppelin wylądował tu gładko o godz. 10 min. 17 po dokonaniu lotu, który trwał 81 i pół godziny.

P. Klotz ustępuje ze stanowiska starosty grodzkiego we Lwowie?

WARSZAWA, 28. III. (tel. wł.). Kandydatem na stanowisko naczelnika wydziału politycznego Ministerstwa spraw wojskowych po ustąpieniu p. Rutkowskiego jest

p. Klotz, starosta grodzki we Lwowie. Referentem prasowym ma zostać p. Plewiński, b. redaktor „Expressu Porannego“, obecnie „łącznik“ między Sejmem a M. S. W.

Rozstrzelanie gubernatora Kantonu.

NANKIN, 28. 3. (Pat.). Biuro Reutera donosi: Dzisiaj rano rozstrzelany tu został gubernator Kantonu, Marszałek Li Chi Sun, mimo że trzej wybitni członkowie rządu a między nimi

Czank Kai Szek gwarantowali jego bezpieczeństwo. Rozstrzelanie Li hi Sun był tym, który przychylił się w znacznym stopniu do zbliżenia angielsko - chańskiego.

PODCZAS ROZTOPÓW WIOSENNYCH

uchronisz się
przed
przeziębieniem
nosząc
naj-
praktyczniejsze

KALOSZE 'PEPEGE'

NA PODSZEWCĘ TRYKOT.

DAMSKIE . . . zł. **10.-**

MĘSKIE zł. **11.50**

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE

ZWRACAJCIE UWAGĘ NA ZNAK FABR.

Problem mieszkaniowy w Polsce ze stanowiska klasy robotniczej.

Pomimo istnienia już przeszło 10 lat Niepodległości Polski w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego, ani rządu dotychczasowe, ani prywatna inicjatywa nic nie zrobiły. Dyskusja na ten temat toczy się od kilku lat, czy mieszkania, dostępne dla szerokich warstw społeczeństwa mają być budowane przez państwo, czy przez gminy, z największym udziałem społeczeństwa, czy też przez inicjatywę prywatną?

Obywatel państwa, który miał możność spojrzeć głębiej w istotę zagadnienia, już dawno mógł sobie urobić pogląd, że chcąc podjąć temu ogromnemu zadaniu społecznemu, trzeba przystępować do złagodzenia głodu mieszkaniowego z tej strony, z której ono może być rozwiązane, tj.

za pomocą masowego budownictwa tanich mieszkań.

Żeby przystąpić do masowego budownictwa mieszkań, trzeba mieć duże kapitały, bezwzględny wpływ na przemysł budowlany w kierunku normalizowania i pofanę materiały budowlanych i trzeba mieć środki na ugruntowanie cen artykułów budowlanych.

Któż to może mieć większe walory w tej mierze, jak nie państwo, na czele którego stoi silny Rząd, który trzyma w ręku całą administrację, który ma wpływ na gminy, przedsiębiorstwa, może wnikać wszędzie tam, gdzie tego dobro państwa wymaga i ukrócić samowolę tam, gdzie ona istnieje.

Weźmy pod uwagę drugi pogląd — „inicjatywa prywatna”, aczkolwiek dla wielu obywateli ten pogląd jest dość przejrzysty, to jednak jest wielu jeszcze takich obywateli (czytaj kamieniczników) którzy mają cywilną odwagę mówić, że tylko „inicjatywa prywatna może zażegnać głód mieszkaniowy”, chociaż nie w tej mierze nie czynią.

W tej chwili w Polsce jest

brak przeszło 500.000 mieszkań

i oprócz tego na skutek ciągłego przyrostu ludności pojawia się rok rocznie konieczność budowania

około 100.000 mieszkań. Żeby podjąć tym niedostatkiem, biorąc pod uwagę koszt budowy jednej izby według obliczeń urzędowych na 7.000 zł., to potrzeba by było na zażegnanie głodu mieszkaniowego w Polsce około

15 miliardów złotych.

Czy jest możliwość, żeby prywatni przedsiębiorcy z pomocą banków, a bez pomocy państwa mogli w najbliższym czasie skupić tak wielki kapitał obrotowy, jeżeli na terenie kraju istnieje 77 przedsiębiorstw budowlanych, uruchomionych zaś z tego jest zaledwie około 100 przedsiębiorstw i to wyłącznie przy pomocy kapitałów obrotowych udzielonych przez państwo?

W okresie od r. 1925 do r. 1928 wybudowano w Polsce 72.000 izb, Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił na ten cel kredytów 256 milionów złotych, czyli dzieląc 72.000 przez liczbę udzielonych kredytów, otrzymujemy liczbę 35 tysięcy, czyli inaczej koszt budowy jednej izby musiałby wynosić tak olbrzymią sumę, co jest niemożliwe.

A więc co się stało z temi pieniędzmi? Tu już możemy się domyśleć, że 3/4 tych pieniędzy było po części wydane na kupno narzędzi i warsztatów pracy, a po części na inne cele. Jeżeli jeszcze dodamy do tego wysokość żądanego przez prywatnych przedsiębiorców budowlanych czynszu, to całość sprawy bez głębszego zastanowienia stanie się zupełnie jasną i niewymagającą dalszych komentarzy.

Otóż jak widzimy z powyższych danych, że tylko państwo jest w stanie

rozwiązać kwestję głodu mieszkaniowego.

że tylko Rząd, jeśli naprawdę weźmie sobie do serca skutki tej plagi, jaka się szerzy z powodu braku mieszkań może w odwołaniu się do całego społeczeństwa temu zadaniu sprostać. Ale bez grymasów i

bez przenoszenia jakichkolwiek ciężarów materialnych na te warstwy ludności, które nie zarabiają na ludzkie utrzymanie.

To też klasa pracująca na czele z Polską Partją Socjalistyczną i Związkami Zawodowymi od dawna i ciągle podkreślała, że obowiązkiem państwa i Rządu jest jaknajszysze przystąpienie do energicznej walki z głodem mieszkaniowym i jego skutkami, że tylko dotychczasowe Rządy wobec historii i społeczeństwa będą musiały przyjąć na siebie całkowitą odpowiedzialność. Przyczem Polska Partja Socjalistyczna tak dawniej, jak i teraz wysuwa nie tylko w interesie klasy robotniczej, ale olbrzymiej większości społeczeństwa następujące żądania pod adresem Rządu:

1) Utworzenie wielkiego funduszu społecznego na budowę tanich mieszkań przez wydanie opodatkowanie kapitału miejskiego i wiejskiego oraz odpowiednie dotacje ze skarbu państwa.

2) powołanie specjalnego zarządu społecznego, w którymby udział szeroki mogli wziąć przedstawiciele związków zawodowych i stowarzyszeń pracowniczych oraz przedstawiciele kooperatywy mieszkaniowych.

3) Utworzony w ten sposób

kapitał powinien być w 80 proc. dzielony na poszczególne samorządy i kooperatywy mieszkaniowe,

gwarantując, że budowa domów mieszkalnych nie byłaby obliczona na zysk.

Stanisław Kowalski
poseł na Sejm.

Sprawa zatopienia okrętu ang. przez Stany Zjedn.

LONDYN, 28. 3. (AW). W ministerstwie spr. zagran. panuje coraz większe zaniepokojenie z powodu zatopienia skunera angielskiego przez amerykański kuter policji prohibicyjnej. Fakt budzi obawę, gdyż w okresie i tak już naprężonych stosunków anglo-amerykańskich sprawa zatopionego statku pogłębia tylko trudności i uniemożliwia powrót do normy w stosunkach obu wielkich mocarstw.

BUFET

wykwintnie zaopatrzone
w zimne i gorące przekąski
poleca

„CRISTAL” Lwów, Legionów 1. — Tel. 35-37.

PANTALEJMON ROMANOW.

BESTJE LUDZKIE.

Na małym dworcu wiele ludzi czekało już od dwóch dni na pociąg i nie mogli dostać miejsca, gdyż wszystkie przybywające pociągi były przepełnione żołnierzami.

Pewien człowiek w starszym wieku, w długim surducie oraz młody żołnierz, który miał rękę obwiązaną brudną szmatą, zdolał już wejść do przepełnionego wagonu towarowego, ale konduktor wypędził ich w chwili gdy pociąg już prawie był w ruchu.

— Bracie, na Chrystusa, dwa dni już czekamy — błagali.

— Niema miejsca! Czyż nie wiedzicie tego? I, tak już jeden na drugim siedzi, przejdźcie na drugi koniec! — krzyczał pewien żołnierz w rozpiętej, krótkiej kurtce barankowej i zasunął drzwi wagonu.

— Jak jestem nieszczęśliwy — zawodził człowiek w długim surducie. — Cóż ja pocznę? Chyba zamarnę i z głodu umrę. I stał przy swoim bagażu, spoglądając na oddalony drugi koniec pociągu.

— Co to za bydłeta, ani to kci ani sumienia nie ma — przemówiła, zbliżając się do nich starowinka, w wytartym futerku, z węzełkiem w ręku.

— Niech ich wszystkich diabli wezmą, rozdarli mi ranę na chorej ręce! — skarżył się żołnierz i zębami ściągnął mocniej opatrunek. Oni siedzą, powodzi im się dobrze więc wszystko jest w porządku.

— Wszystko to, jak zwierzęta — zauważyła kobiecina. — Dawniej, to się starymu pomagało, a dzisiaj bije się go i wypędza.

— Zapomnieli o Bogu — rzekł człowiek w długim surducie. — Chodźmy do strażnika, może

wpuści nas do ciepłej izby. Do poczekalni wcale dostać się nie można.

W dwie godziny później z sykem zbijał się pociąg. Człowiek w długim surducie, żołnierz i stara kobieta, która do nich się była przytrzymała, pobiegli na peron.

Młody żołnierz spostrzegł na końcu pociągu prawie pusty wagon, pobiegł do niego z drugiej strony i wskoczył do środka. Za nim pobiegł człowiek w długim surducie, rzucając przedtem swoje rzeczy do wagonu będącego jeszcze w ruchu. Potem pociągnął jeszcze w górę staruszkę wraz z jej węzełkiem. Od strony peronu, gdzie wiele było ludzi, dochodziły przekleństwa, szybkie kroki, zachrypłe głosy pomarzniętych ludzi, którzy szturmowali do drzwi wozu.

— O, ile tu miejsca — wołał żołnierz.

— Nie krzycz pan, oni zaraz usłyszą i zaczną się cisnąć do wagonu — zauważył człowiek w długim surducie i zatrzasnął drzwi. W wozie zrobiło się ciątkiem ciemno. Ludzie biegali dookoła wozu szukając miejsca — napróżno.

— Chwała Bogu, tu nikt się nie pcha! — mówił młody żołnierz.

Nagle ktoś zaczął trząść drzwiami.

— Tu pełno! — wrzeszczał człowiek w długim surducie.

— Gołębku, na Chrystusa, już trzy dni czekamy. Jest nas dwoje z maleńkim dzieckiem.

— Nic z tego! Czy nie rozumiecie po rosyjsku? Wpuścisz jednego, to wnet półsetki tego śmiecia się wciśnie.

Głosy z poza wagonu zamilkły, pociąg ruszył z miejsca.

— Chwała Bogu — rzekła staruszka i przeczekała się w ciemności. — Przeczekała Matka Boska nam pomogła. Wciąż oamawiałam litanie.

— Uwiesił się, widoczne na hamulcu — mówił żołnierz. — Porządnie ich tam chwyci, bo tegi mróz.

— Niech im królowa niebieska pomoże — tyle narodu zamarza.

Przez jakiś czas panowała cisza za ścianą, słychać było tylko płacz dziecka. Potem usłyszano mocne stukanie z zewnątrz do ściany wagonu i głos jakiś mówił:

— Wpuście nas, na Boga, my tu na śmierć zamarniemy. Pociąg za chwilę zatrzyma się na stacji.

— Pociąg zatrzyma się, to prawda, ale tam znów kupa ludzi będzie stać na przystanku — mówił cicho człowiek w długim surducie i w odpowiedzi krzyknął:

— Już wam raz powiedziałem, ...że jeden na drugim tu siedzi.

— Może jest bodaj kącik pod ławką — błagał głos z zaściany.

— Tego nam właśnie brakowało. ...Trzeba było milczeć, a nie odpowiadać.

— Boże, a co będzie, jeśli powiedzą to na stacji? — zauważyła staruszka. Wtedy ludzie będą się cisnąć, że się udusimy.

Pociąg stanął, ale na dworcu był spokój: prawie żadnego ścisiku nie było. Widocznie była to mała stacyjka. Słyszano się tylko stukanie do drzwi i głos nawpół zamarniętego człowieka.

— Wpuście nas, na miłość Boga, dziecko jak lód jest zimne.

— Siedźcie cicho, szeptał człowiek w długim surducie. — Nic nie mówcie, to nas w spokoju zostawią.

— Bracia...

— A do diabła, co za natręty!

Pociąg gwizdnął i ruszył z miejsca.

— Djabły, bestje... — wołał znów głos. — Zdechajcie, przeklęta hołota! Dziecko zamarnie.

— Królowo niebieska, Matko nasza — szeptała stara. — Pomóż im, z małym dzieckiem w taki mróz trzaskający, na dworze!...

Rewelacyjny film na tle powieści **EMILA ZOLI** symtonja współczesności

„**PIENIĄDZ**” z płomienną **BRIGIDĄ HELM**

Wkrótce w kinoteatrach **KOPERNIK** i **MARYSIENKA**.

Przed rekonstrukcją gabinetu w Polsce.

Zmiana kursu na żądanie Ameryki?

„Vorwärts“ z dn. 27 bm. zamieszcza następującą wiadomość otrzymaną telefonem z Warszawy:

„Zapowiedziana rekonstrukcja rządu uległa zwłoce z powodu choroby premiera Bartla i nastąpi przypuszczalnie dopiero po świętach wielkanocnych. Tymczasem dziś już jest pewne, że

rekonstrukcja rządu będzie zasadnicza.

Potwierdza się wiadomość, że bezwarunkowo ustąpi premier Bartel, tak samo i minister spraw wewnętrznych, oraz ten i ów z pozostałych ministrów, którzy zaangażowali się w walce z sejmem. Tą radykalną zmianę stosunków politycznych, która będzie oznaczała odprężenie stanu walki między rządem a parlamentem należy przepisać — jak twierdzą z poinformowanych źródeł — szeregowi ważnych konferencji między prezydentem Państwa Młóścickim a amerykańskim kontrolorem finansów Dewey'em. Dewey miał mianowicie zwrócić Prezydentowi uwagę na fatalne skutki dalszego wyłączenia parlamentu od

polityki państwowej w związku ze stosunkiem amerykańskich kół finansowych do Polski. W szczególności wskazał przytem Dewey na radykalny

kurs polskiej pożyczki stabilizacyjnej
z 87 na 82.

Brak kontroli parlamentarnej miał wzbudzić nieufność amerykańskiego rynku finansowego. Dlatego Dewey miał zobowiązać Prezydenta — nie w interesie demokracji i parlamentaryzmu — lecz jedynie z praktycznych względów — do przeprowadzenia wewnętrznie politycznego odprężenia.

Nowy gabinet według twierdzenia korespondenta „Vorwärtsu“ byłby „wolny od antiparlamentarnej przeszłości gabinetu Bartla“. Dalej zwraca korespondent uwagę, że „wszystko to odbywa się podczas choroby Pilsudskiego, którego stanowisko w tej sprawie nie jest znane. Naturalnie, że absolutnie niewiadomo, jak się Pilsudski po swem wyzdrowieniu do tego odniesie. Od tego zależy czy inicjatywa Prezydenta Państwa odniesie skutek.

Rekonstrukcja gabinetu sprawą przesądzoną.

WARSZAWA, 28. III. (AW.). „Kurier Warszawski“ omawiając obecną sytuację polityczną podkreśla, że rekonstrukcja gabinetu wydaje się być ponad wszelką wątpliwość przesądzoną, a jedynie kwestją do-tychczas jeszcze niezdecydowaną są jej rozmiary i jej charakter polityczny. Według pogłosek rekonstrukcja ma zmierzać do skorygowania dotychczasowej taktyki Rządu poczem zarysowały się podobno 2 róż-

ne tendencje, z których jedna zmierza do utworzenia rządu „silnej ręki“ i zdecydowanych posunięć w stosunku do parlamentu, druga zaś do utworzenia rządu „współpracy z parlamentem“. Pogłoski te notują zwycięstwo jednej, a nazajutrz sukces drugiej koncepcji, wszystkie jednak zgodne są w tem, że wobec wysoce naprężonej sytuacji politycznej odgrywa aktywną rolę sam p. Prezydent Rzpltej.

Rząd bez sejmu i ewent. rekonstrukcja rządu.

Co mówi prasa?

Na temat krążących pogłosek o mających nastąpić zmianach w rządzie „Czas“ pisze:

Jest możliwem, że po zamknięciu sejmu i senatu nastąpi rekonstrukcja gabinetu, który do tyłu porażek rządu dopuścił. Jest to zresztą i z tego względu konieczne, że minister skarbu ustąpił (kierownik p. Grodyński jest prowizorycznym zastępcą), zaś ustąpienie ministrów Kwiatkowskiego i Miedzińskiego jest z różnych względów więcej niż prawdopodobne. Ogólnie mówią także o usunięciu się p. Bartla i zastąpieniu go przez siłę świeżą, nieznużoną. Jak wiadomo, p. Bartel reprezentował w gabinetcie kierunek, dążący do współpracowania z sejmem, a raczej mówiąc ściślej do unikania gwałtownych z nim scysyj. Kierunek ten dał rezultat ujemny. Opozyycja go nie poparła, bo jej zdaniem nie był dość szczerzy. Grupa t. zw. pułkowników zwalczała go bez ogródek. Nie zadawałnając ani jednych ani drugich p. Bartel ma słaby grunt pod nogami.

O ewentualnym następcy na fotelu prezydenta gabinetu mówią dziś w Warszawie bardzo dużo. Bardzo rozpowszechnioną jest pogłoska, że stanowisko to będzie obsadzone przez osobę, której nominacja będzie oznaczać ostrzejszy kurs wobec sejmu. Najnaturalniejszym byłoby, gdyby prezydenturę gabinetu objął sam marszałek Pilsudski i dopomógł w ten sposób do przywrócenia rządkowi tego autorytetu, który po ostatnich

wypadkach w dużej mierze rząd stracił. Podobno rzecz nie jest dotąd zdecydowana.

Wogóle sytuacja w Warszawie przedstawia się jako naprężona i pełna oczekiwaniam. Zamknięcie sejmu i ewentualna rekonstrukcja rządu przyniosą niewątpliwie uspokojenie na pewien czas. Gdyby to uspokojenie nie nastąpiło, to niektórzy proocy przepowiadają na ten wypadek rządu bez sejmu przez czas dłuższy.

Niezmiernie ciekawe pogłoski o oczekiwanych zmianach w rządzie podaje żydowska prasa warszawska.

„HAJNT“ twierdzi, że po zamknięciu sesji w ciągu najbliższych tygodni utworzony będzie nowy rząd, który będzie rządem współpracy z parlamentem w szerszej mierze, niż to było obecnie.

Nowy rząd ma także osłabić w pewnej mierze ostrą opozycję mniejszości narodowych. W tym celu tekę spraw wewnętrznych miałby objąć obecny wojewoda wileński p. Raczkiewicz, osobistość, która ma pewne sympatje wśród mniejszości.

Jednocześnie miałby być utworzony przy prezydium rady ministrów podsekretarjat stanu do spraw mniejszości narodowych i na to stanowisko miałby być powołany wojewoda woliński p. Józefski.

„Der Moment“ notuje jeszcze inne pogłoski. Twierdzi on, że zagraniczne sfery gospodarcze, które mają bliski kontakt finansowy z Polską, zażądały od p. Dewey'a wyjaśnień o przekroczeniach budżetowych

i dały do zrozumienia, że przeprowadzone zmiany konstytucji bez udziału sejmu traktowane były w zagranicznych sferach finansowych, interesujących się gospodarczo Polską, za nieostrożność.

W związku z tem, jak pisze „Der Moment“ koncepcja utworzenia rządu z grupy wojskowych jest zupełnie nieaktualna, gdyż tego rodzaju rząd byłby traktowany na Zachodzie jako zapowiedź przewrotu politycznego w kierunku dyktatury wojskowej.

„Robotnik“ omawiając zamknięcie sesji sejmu i senatu, pisze:

Sesja miniona odegrała, jak się zdaje, rolę historyczną w „pomajowym okresie historii polskiej: demokracja parlamentarna wyprostowała się! A równolegle nastąpiło załamanie całego systemu rządzenia. W tym procesie „wyprostowywania się“ demokracji parlamentarnej Polska Partja Socjalist. spełniła — w pierwszym rządzie — swoje zadanie. Pomimo prób rozbięcia od wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego — Socjalizm polski umiał zająć miejsce należne w pracach parlamentarnych. Wystarczy kilka cyfr.

W ciągu sesji budżetowej posłowie socjalistyczni zgłosili 27 interpelacji, 30 wniosków nagłych i zwykłych, 30 projektów ustaw, byli referentami Komisji na „plenium“ Sejmu 32 razy, mają w swoich referatach jeszcze 18 referatów komisyjnych, zabierali głos na posiedzeniach sejmowych 110 razy. Potrafili pracować. I dziś możemy powiedzieć z czystym sumieniem, że powaga Partji w oczach opinii publicznej wzrosła bardzo poważnie.

Zgola inaczej — B. B. „Taktyka“ jego przywódców doprowadziła do stanu, najbardziej bolesnego dla każdego kierunku społeczno-politycznego: społeczeństwo pokpiwa sobie i z B. B., jako całości i z jego kierowników, i z jego polityki. B. B. jest dziś „branc na wesolo“. I — doprawdy — niepodobna chyba przegrać istotniej i beznadziejniej!

Wybory uzupełniające w Anglii.

Konserwatyści tracą na całej linii.

W ostatnich dniach odbyły się w kilku miejscach w Anglii wybory uzupełniające, ostatnie już chyba przed nowymi wyborami powszechnymi i okazuje się, że konserwatyści wszędzie tracą wpływ, podczas gdy Partja pracy i liberali zyskują głosy i otrzymują reprezentacje.

I tak w **East Toxteth**, gdzie do najdawniejszych czasów wybierano konserwatystów liczba głosów oddanych na konserwatystów spadła do jednej trzeciej tj. z 16.139 w ost. wyborach na 9.692. Partja pracy uzyskała 6.563, a liberali 6.206 głosów. Kandydat konserwatywny reprezentuje tylko mniejszość swego okręgu.

W **Edisbury** w okręgu wiejskim konserwatysta utracił mandat na rzecz liberala.

W **Bath** również konserwatysta przeszedł tylko małą większością straciwszy również trzecią część głosów w porównaniu z ostatnimi wyborami.

W **Morth Lanerk** w okr. szkockim przeszła kandydatka Partji Pracy, nauczycielka **Jenny Lee**, 25-letnia córka byłego górnik. Po świetnie ukończonych fakultetach: filozoficznego i prawniczego obrała zawód nauczycielki. **Niemą ona jeszcze czynnego prawa wyborczego**, bo dotychczasensus wieku kobiet wynosił 30 lat, a dopiero od maja zacznie obowiązywać nowa ordynacja wyborcza od 21 roku życia zarówno z mężczyznami.

W końcu padł także kandydat konserwatywny w okręgu **Hollau**, straciwszy połowę głosów — na korzyść liberalnego kandydata. Jest to okręg wiejski, gdzie agitowano przeciw socjalistom argumentem znanym i u nas, że „socjaliści będą kobiety socjalizować“ i to rozstrzygnęło, że chłopcy nie głosowali za kandydatem Partji pracy.

Dopiero w maju odbędzie się wielka rozgrywka, która rozstrzygnie o losie polityki nie tylko angielskiej, ale i całej Europy.

Zaliczka dla pracowników gminnych na poczet niezalutowanej sprawy.

39 milionów na budżet nadzwyczajny.

Z posiedzenia Rady przybocznej.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady przybocznej uchwalono na wniosek dra Brzeskiego przyznać pracownikom gminnym za miesiąc kwiecień nadzwyczajny dodatek ryczałtowy do poborów zasadniczych w kwocie — zależnie od grup — po 40 zł, po 33 zł 33 gr. i po 26 zł 66 gr.

Zwracamy uwagę, że Rada przyboczna uchwalila ten dodatek pod presją Związku pracowników gminnych, który dn. 26 bm. zwrócił się do komisariatu rządu z kategorycznym żądaniem uwzględnienia wszystkich jego postulatów mianowicie zmiany schematu plac czyli przeprowadzenia umowy zbiorowej, wprowadzenia pragmatyki zgodnej z obecnym duchem czasu itp.

Zarząd związku pracown. gminnych jeszcze 14 września 1928 wniósł do zarządu miasta memoriał w powyższych sprawach, lecz ponieważ dyrekcje zakładów i przedsiębiorstw miejskich opracowały własny projekt schematu, oczywiście niezgodny z żądaniami pracowników gminnych, sprawa uległa odroczeniu, a Rada przyboczna dn. 8. 11. 1928 uchwalila za IV kwartał 1928 i I kw. 1929 nadzw. dodatek ryczałtowy do poborów, z tem, że postulaty pracowników gminnych będą w najbliższym czasie zadowolone.

P. kom. Nadolski opracował nawet własnego pomysłu schemat, który był parodią tego, czego domagają się pracownicy gminni, w rezultacie wobec stanowczej postawy Związku prac. gm. Rada przyb. była zmuszona uchwalić wspomniany dodatek za kwiecień.

Piszemy o tem obszernie dlatego, aby nikt nie miał złudzeń, że mianowicie lwowscy z dobrego serca uchwalili ten dodatek.

Z porządku obrad uchwalono po referacie dra Brzeskiego i długiej dyskusji budżet nadzwyczajny w wysokości 39 milionów złotych na którego pokrycie ma być zaciągnięta pożyczka zagraniczna. W budżecie tym przewidziane są pożyczki na wy-

kończenie budowy domów mieszkalnych przez gminę, inwestycje w przedsiębiorstwach miejskich, budowę nowych szkół, hali targowej, budowę kanałów, budowa domów dla nieuleczalnych itd. Wszystko zależy oczywiście od powodzenia pożyczki, o którą już poprzednio zabiegał bezskutecznie zresztą kom. Strzelecki.

Pozatem uchwalono lwowskiemu komitetowi rzemieślniczemu subwencję 15.000 zł. na umożliwienie pomieszczenia eksponatów rzemiosła lwowskiego na wystawie Poznańskiej.

Liczne miejscowości w Małopolsce dotknięte powodzią.

STANISŁAWÓW 28. marca. (Pat.) Na terenie woj. stanisławowskiego pochód lodów na rzekach górskich jak Opór, Stryj, Świca, Łomnica, Bystrzyca Solotwińska i Bystrzyca Nadwórniańska, oraz Prut i Czereposz rozpoczął się w dniach 23 i 24 b. m. Rzeki te są obecnie prawie wolne od lodu.

Lody na Dniestrze ruszyły na całej linii z wyjątkiem powiatu żydaczowskiego, gdzie lód stoi jeszcze.

W powiatach Stanisławów, Tłumacz i Horodenka Dniestr jest wolny od lodu i nie zagraża żadnym niebezpieczeństwem. Wylewem zagrożone są gminy położone nad Dniestrem, a mianowicie Sereдне, Moszkowce i

W sprawie wymiaru opłat drogowych od patentów przemysłowych

Otrzymujemy z zarządu miasta następujący komunikat:

W myśl obowiązującego statutu o poborze opłat drogowych ma gmina m. Lwowa prawo pobierać 15 procent **cen wykupna** świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. — Na tej zasadzie uskuteczono wymiar powyższej opłaty według dostarczonego przez Izbę Skarbową wykazu cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, które obejmowały również dodatki samorządowe. Po zbadaniu treści statutu tego poddał i po porozumieniu z Urzędem Wojewódzkim i Izłą Skarbową, Komisarz rządu zarządził, aby Magistrat z urzędu wymiaru powyższe sprostował w tym kierunku, że 15 proc. dodatek obliczony będzie od samej należności za patent, bez dodatków samorządowych. — Wobec tego rekursów w tej sprawie wnosić nie należałoby.

—o—

Dwunastokilometrowy zator na Wiśle.

10 wsi pod wodą.

WARSZAWA, 28. III. (AW.) Wczoraj wieczorem poziom wód w Warszawie o g. 9-tej osiągnął 4'12 mtr o godz. 10-tej 4'15 mtr, o godz. 11-tej 4'16. Przybór ten oznaczał nadejście większej fali z dopływów Wisły. Zator koło Jabłonny został zwolniony, słynął z wolna i zatrzymał się dopiero pod wsią Wilków Niemiecki w okolicy Plocka wywołując katastrofalny wylew. — Zator ciągnie się na przestrzeni 12 klm.,

Luka. Zostały one częściowo ewakuowane. Również zagrożony jest most drogowy na Dniestrze pod Martynowem powiat Rohatyn.

W powiecie drohobyckim na Bystrzycy łąki od strony wsi Lipce, obok Medenic zalane są wodą. Komunikacja odbywa się łodziami.

PRZEMYSŁ. 28. marca. (Pat.) Sytuacja powodziowa na Sanie i jego dopływach doznała w ciągu czwartku, ogólnej poprawy. W powiecie gródeckim utworzyło się kilka groźnych zatorów na Wereszycy.

Dwa mosty na Wereszycy są w tej chwili poważnie zagrożone.

a w kilku miejscach woda przedarła się przez waly i zalała obszar kilkuset morgowy. 10 wsi pod wodą.

Życzenia C. K. W. dla tow. pos. Hausnera.

Centralny Komitet Wykonawczy P. P. S. przesłał tow. posłowi Arturowi Hausnerowi następujące pismo:

Szanowny Towarzyszu! Z okazji 30-letniego jubileuszu pracy w szeregach P. P. S., pracy dla Socjalizmu i Niepodległości Narodu — przesyłamy tą drogą serdeczne życzenia oraz wyrazy głębokiej czci.

Centralny Komitet Wykonawczy P. P. S.:

Sekretarz generalny: **K. Pużak.** Przewodniczący: **N. Barlicki.**

KTO WYGRAŁ?

WARSZAWA, 28. 3. (AW.) W 20-tym dniu ciągnięcia 5-tej klasy Loterii Państwowej padły główne wygrane na następujące numery:

2.000 zł.: 40196, 90678, 90841, 122275, 123846, 128268, 164926, 173603. — 1.000 zł.: 20077, 30533, 32033, 54862, 56753, 66869, 68233, 80452, 92802, 96764, 59285, 11414, 118487, 134805, 135838, 137895, 153351, 161243, 162051, 162153,

STATYSTYKA EMIGRACJI

W styczniu r. b. wyjechało z Polski do krajów Europy 1.777 osób, przyczem do Francji 1.556 emigrantów, do Niemiec 119, Emigracja do państw pozaeuropejskich obejmuje ogółem 4.336 osób. Według szczegółowego zestawienia przypada na Stany Zjednoczone A. P. 644 emigrantów, na Kanadę 487, na Argentynę 2364.

Liczba reemigrantów z Europy stanowi 1.500 osób, z krajów pozaeuropejskich 269.

Przez radio słyhać szum motoru balonu.

Ciekawy eksperyment.

LWÓW, 28. 3. (AW.) Znany radjoamator inż. Wład. Sniadowski komunikuje nam: Radjoamatorzy byli dziś w nocy świadkami ciekawego eksperymentu, który udał się znakomicie. Wśród cyszy nocnej słyszano wyraźnie przez głośnik jak stacja wiedeńska dłuższy czas wołała stację na balonie Zeppelina „L. Z. 127“, który właśnie wracał ze swej podróży na wschód via Wiedeń.

Dopiero o godz. 2-giej nad ranem zgłasza się stacja balonu. Donosi, że lecą nad St. Peter, mają do pokonania bardzo silny wiatr przeciwny, a komendant statku dr. Erkener jest tak zajęty w kabinie kierowniczej, że nie może odpowiedzieć na słowa powitania stacji wiedeńskiej. Pasażerowie statku śpią, czuwa tylko załoga. Za pół godziny Zeppelin ma być już nad Wiedniem.

Następnie słyszano meldunek, że balon leci nad

Preszburgiem, ma bardzo silny wiatr przeciwny i wiele roboty dla utrzymania łączności telegraficznej z portem w Friedrichshafen, dlatego rozmowę przerywa.

Tymczasem speaker wiedeński zgłasza się wraz z mikrofonem z wieży katedry św. Stefana i około 3-ciej melduje, że słyhać już motory balonu, potem, że widać już światła balonu jak posuwają się bardzo wolno, kurs na północ. Balon opisał pętlę dookoła wieży, na wysokości 500 mtr., powitał miasto trzykrotnym pochyleniem dzioba, a wkrótce przemówił jeden z pasażerów oficjalnych na statku prez. Löbe, dziękując za powitania. — Statek jest już trzy dni w drodze, zrobił 1.800 klm. i wraca do ojczyzny, dokąd zawiezie po zdrowienia Wiedeńczyków.

—o—

Nieszczęścia na morzu.

Toną okręty i ludzie.

SZANGHAJ, 28. III. (A. W.) Włoski miotacz min „Muggia“ znajdujący się w drodze do Szanghaju najechał na rafę podwodną i zatonął. 2 parowce chiński i japoński wyratowały załogę statku złożoną z 5 oficerów i 12 żołnierzy. Podczas akcji ratowniczej zdarzyła się druga katastrofa,

a mianowicie śpieszący z pomocą krążownik włoski „Libia“ zderzył się z chińskim okrętem pasażerskim „Kuang-Tai“, który odniósł ciężkie uszkodzenia. Wielu pasażerów okrętu chińskiego powskakiwało do morza w którym utonął.

—o—

Zaspy śnieżne, bezrobotni i komisarz Nadolski.

Ku najwyższemu memu zaziwieniu wyczytałem w jednym z pism lwowskich zacytowany ustęp z rzekomo mojego przemówienia, wygłoszonego na pożegnalnym posiedzeniu rady przybocznej, który brzmi:

„Przy tej sposobności muszę napiętnować, jakoby się robotników nie znalazło i że biorą oni zasiłki dla bezrobotnych. Stwierdzam, że w tym roku nie ma żadnych zasiłków dla bezrobotnych, więc już tych bezrobotnych niema”.

Ustęp ten jest, jak mnie poinformowano, wyjątkiem z magistrackiego stenogramu.

Otóż stwierdzam, że nigdy i nigdzie nie twierdziłem, jakoby w tym roku zasiłków bezrobotnym nie wypłacano i nie twierdziłem jakoby we Lwowie nie było bezrobotnych, którzy zasiłki pobierają.

Jeżeli zacytowany wyżej ustęp jest rzeczywiście dosłownym przedrukiem z przedłożonego prasy przez p. komisarza Nadolskiego stenogramu, to stwierdzam publicznie, że jest on idiotycznym sfałszowaniem mojego przemówienia wygłoszonego na ówczesnym posiedzeniu rady przybocznej.

W przemówieniu swoim napiętnowałem ustawicznie powtarzane zarzuty, jakoby gmina nie mogła dostać ludzi do pracy, bo bezrobotni pobierają zasiłki i do roboty iść nie chcą. Stwierdziłem, i to w całej rozciągłości podtrzymuję, że we Lwowie jest bardzo wielu bezrobotnych, którzy zasiłków nie pobierają, a w miesiącach wiosennych jest ich jeszcze więcej niż w okresie zimowym, gdyż wielu bezrobotnych, którzy nawet zasiłki pobierali, prawo do ich pobierania już utracili! Wobec tego cała odpowiedź p. Nadolskiego, że na terenie Lwowa było w lutym aż 1247 bezrobotnych pobierających zasiłki jest wyważaniem otwartych drzwi. Podana przez fundusz bezrobocia cyfra 1247 bezrobotnych potwierdza tylko moje słowa, gdyż jest notorycznym, że ilość pobierających zasiłki jest tylko njeznaczoną częścią całego bezrobocia we Lwowie.

J. Szczyrek.

ZMIANA NA STANOWISKU POSŁA RUMUŃSKIEGO W POLSCE.

WARSZAWA, 28. 3. (Tel. wł.). Dotychczasowy poseł Rumunji w Polsce p. Davilla mianowany został posłem w Waszyngtonie. Na stanowisko posła rumuńskiego w Warszawie jest wysuwany p. Crebianu, akredytowany dotychczas p-zy rządzie St. Zjedn.

Z sali sądowej.

Głośna afera kolejowa przed sądem przysięgłych.

Przed rokiem wykryto wielkie nadużycia w lwowskiej dyrekcji kolejowej. Okazało się, że kierownik oddziału dostaw Władysław Pawłowicz, wraz z niektórymi urzędnikami był w zmożonej dostawcami materiałów i za łapówki przyjmował lichy towar, płaćąc wysokie ceny. Nadużycia te popełniano głównie przy dostawach kłaków, płótna i progów. Z powodu tych nadużyć skarb państwa poniósł miljonowe straty.

Lwią część winy w tym wypadku ponosi ministerstwo kolei, które mianowało Pawłowicza kierownikiem tego działu, pomimo, iż nie miał on odpowiednich kwalifikacji.

Pawłowicz wraz z innymi został aresztowany i po

Podwyżka czynszu za mieszkania jednopokojowe.

Na podstawie ustawy o ochronie lokatorów z dniem 1 kwietnia wzrośnie w dalszym ciągu opłata czynszowa o 6 proc. od mieszkań jednoizbowych i pokoju z kuchnią. Czynsz zasadniczy za te mieszkania wzrośnie do 67 procent.

Urząd rozjemczy, wliczając do czynszu opłatę za wodę, ustalił mnożnik na miesiąc kwiecień w wysokości 75'35.

Przy obliczaniu należy wziąć za podstawę czynsz płacony w czerwcu 1914 r. I tak: kto płacił wówczas za pokój z kuchnią 20 kor, to $75'35 \times 20 = 15$ zł i 70 gr., które obecnie należy zapłacić.

Wszelkie inne mieszkania płać czynsz wedle mnożnika 105 proc.

Sprawa poboru opłaty kanalowej od posiadaczy mieszkań jednopokojowych, która wynosiła dotąd po 25 groszy od każdej ubikacji, pozostaje na razie w zawieszeniu, gdyż nie zapadła jeszcze dotychczas prawomocna uchwała Reprezentacji miejskiej co do poboru tej opłaty w nowym okresie budżetowym, rozpoczynającym się z dniem 1. kwietnia br.

Niezależnie od opłat czynszowych opłacają posiadacze wszelkich mieszkań i lokali bez wyjątku nadal, jak dotychczas, podatek od lokali wedle wymiaru, otrzymanego na czekach PKO. wprost od Magistratu m. Lwowa.

Najazd sportowców na redakcję „Morgenu”.

Onegdaj ukazał się w „Morgenu” artykuł magistra praw Gotfręda, który atakował klub sportowy „Hasmonea”, zarzucając, członkom tego klubu, że pomimo, iż są zwolennikami posła dr. Reicha i wiele mówią o swej działalności społecznej, wcale nie pracują na rzecz funkcuszu narodowego.

Zarzut ten niemile dotknął sportowców, przeto „delegacja” ich złożona z 15-tu młodzieńców wraz z braćmi Dubilewskimi i Meiselsem, udala się wczoraj po godzinie 4-tej do redakcji „Morgenu” przy ul. Lindego 7, aby zapewne prosić o sprostowanie.

W tym czasie na ogół Lwowianie spożywają obiad. To też i w lokalu redakcji przybyli zostali tylko panie pełniące dyżur. „Zawód” ten rozstroił z kretesem nerwy młodzieńców, przeto z irytacji zaczęli

demolować urządzenie biura. Widząc to paniienka, zawezwała telefonicznie pomocy policji. — To już kompletnie zdeterminowało młodzieniaszków. — Ogarnął ich strach i czempredziej dali drapakę, nie podając swych adresów.

Komiteć żydowskiego funduszu narodowego jest obecnie wielce zadłozniony z reklamy, jaką swym postępkami zgotowali dzielni członkowie „Hasmonei”. Zdaje się, że sprawę tę tak również potraktuje redakcja „Morgenu”. Świadomość dobrych następstw karygodnego wybryku młodzieńców będzie dla nich okolicznością łagodzącą i „odszkodowaniem” za zdenerwowanie i przestraszenie jakiegoś nieboracy przeżyli zmykając z miejsca napadu.

Trockiemu ma być odebrany order Czerwonego sztandaru.

MOSKWA. Robotnicy stacji Omsk, zważywszy, że zagraniczna działalność Trockiego, skierowana jest swem ostrzem przeciwko państwu sowieckiemu postanowili zainicjować akcję w kierunku odebrania Trockiemu orderu Czerwonego Sztandaru. Odnośna petycja wystosowana została do władz centralnych w Moskwie, które w najbliższym czasie mają wniosek robotników omskich rozpatrzyć.

Druga z rzędu konfiskata „Dziennika Ludowego”.

Wczorajszy numer „Dziennika Ludowego” został skonfiskowany przez starostwo grodzkie za artykuł p. t.: „Jak to sanatorzy sanują swoją kieszeń”.

Stwierdzamy, że artykuł ten od początku do końca był przedrukiem z nieskonfiskowanego numeru naszego bratniego organu „Gazety Robotniczej”, w Katowicach.

Widocznie to co wolno w Katowicach — nie wolno we Lwowie.

Wyjaśnienie Akc. Banku Hipotecznego we Lwowie.

Wobec nieścisłych i przesadnych wiadomości, jakie się pojawiły w niektórych pismach o malwersacjach w Akcyjnym Banku Hipotecznym we Lwowie Sekretarjat Banku dla stwierdzenia istotnego stanu rzeczy podaje, co następuje:

„Wyszło na jaw, że długoletni urzędnik, kassjer dewizowy Saphier popełniał malwersacje prawdopodobnie w celach spekulacyjnych. Malwersacje te zostały w czas wykrytych a sprawca jej wraz z likwidatorem Waydowiczem zostali wydani, zaś dwaj urzędnicy Gustaw Kurzer i Kazimierz Veltze zostali przez Dyрекję Banku w urzędowaniu zawieszani, aż do ukończenia wdrożonego przez Dyрекję śledztwa dyscyplinarnego. Ze względu na to śledztwo i dochodzenia sądowe, nie podajemy narazie szczegółów tej sprawy

Sekretarjat stwierdza:

1) Ze zaraz po odkryciu nadużyć, Dyрекcja Banku doniosła o zajściu Prokuratorze przy Sądzie okręgowym karnym we Lwowie,

2) że ani p. Saphier, ani p. Waydowicz nie są prokurentami Banku, lecz pierwszy był kassjerem, a drugi likwidatorem Oddziału dewizowego,

3) że dotychczasowy przebieg śledztwa bynajmniej nie wskazuje, aby naczelny buchalter p. Veltze lub naczelnik Oddziału dewizowego p. Kurzer, działali w porozumieniu z p. Saphierem.

Szkoda w pierwszej chwili obliczona na około 60,000 dolarów zmalała do minimum z powodu otrzymanego pokrycia.”

Adwokat oskarżony o liczne oszustwa i sprzeniewierzenie.

Wczoraj przesłuchano Zofję Hilbrichtową, żonę radcy Izby skarbowej w Katowicach. Zeznania jej były wjelece obciążające dr. Grzeszczyńskiego.

W r. 1925 syn Hilbrichtowej żył w przyjaźni z oskarżonym. Pewnego razu młodzian ten prosił matkę o pożyczanie na jeden dzień książeczki oszczędnościowej, wystawionej na nazwisko świadka, a opiewającej na 5.000 dolarów. Hilbrichtowa odmówiła tej osobliwej prośbie. Syn jej bez wiedzy matki zabrał jednak książeczkę, i wręczył dr. Grzeszczyńskiemu.

Gdy po pewnym czasie H. dowiedziała się o tem okazało się, że oskarżony zastawił książeczkę tę w Banku Handlowym na kwotę 4.616 dolarów gdyż z powodu winkulowania nie mógł podjąć pieniędzy.

6-cio miesięcznym areszcie śledczym został zwolniony za kaucją 40.000 zł. Aresztowany dostawca kolejowy Leiter, musiał złożyć kaucję 100.000 zł.

Wczoraj doręczono akt oskarżenia Pawłowiczowi, oraz b. urzędnikom kolej. Czesławowi Skurdzie, Antoniemu Konasińskiemu i Janowi Bochusjowi, oraz b. dostawcom Salomonowi Leiterowi, Emilowi Szmirerowi, Salomonowi Hamerowi i Bernardowi Zjmandowji. Przewinienia ich spjane są na 80 stronach pisma maszynowego.

Oskarżeni staną przed sądem przysięgłych z początkiem maja b. r.

Przez dwa lata Hilbrichtowa procesowała się o zwrot tej książeczki, przyczem wydała 1.200 zł. na koszty procesu. Wobec tego poszkodowana przyłączyła się do postępowania karnego.

Następny świadek architekt Selman, zeznał, że znajomy jego p. Rubel, starając się o pożyczkę, dał oskarżonemu 6 weksli po 1.000 zł., Dr. Grzeszczyński wręczył świadkowi tylko tysiąc kilkadziesiąt złotych, resztę zaś pieniędzy ze zrealizowanych weksli zatrzymał dla siebie tytułem honorarium. Poszkodowany oskarżył dr. Grzeszczyńskiego o zwrot sprzeniewierzonych pieniędzy.

Z powodu nadchodzących świąt trybunał przerwał tę rozprawę do 15-go kwietnia.

Z życia prowincji.

Zagłębie naftowe przeciwko zamachowi na demokrację.

Obrzyli wiec w Borysławiu. — Entuzjastyczne przyjęcie tow. posła Stańczyka. — Budowa Domów Ludowych w przemyśle naftowym.

Rada Robotnicza PPS i Związki Zawodowe zwały na niedzielę, dnia 25. marca b. r. wiec polityczny do sali kina „Palace” w Borysławiu. Na wiec przybyło około 3 tysiące ludzi. Po zagajeniu wiecu przez tow. **Halucha** jednogłośnie wybrano prezydium w składzie: ttow. Przewłocki i Gnutek. Tow. Przewłocki obejmując przewodnictwo, wita tow. posła Stańczyka i red. Skalak.

Po długotrwałym owacyjnym przyjęciu, zabiera głos tow. poseł Stańczyk. Mówca stwierdza, że obecnie w państwie toczy się walka o demokrację polityczną. Dla nas demokracja polityczna jest wstępem do demokracji gospodarczej, do zmiany gospodarki społecznej, opartej o potrzeby mas. Klasa robotnicza zmierza do objęcia władzy. Wiedzą o tym kapitaliści i dlatego teraz, kiedy jeszcze są przy władzy — chcą pozbawić lud pracujący prawa do decydowania o ustroju w państwie. Od dawna myślała reakcja o zagwoźdzeniu konstytucji, lecz albo nie miała odwagi i dość sił, albo walki stoczone przez klasę robotniczą w obronie swych praw, udaremniały zamachy. Przy obecnym rządzie poczuła się reakcja dość silna, aby przystąpić do rozgrywki. Stronictwo rządowe opracowało i wniosło do Sejmu projekt zmian konstytucji. Jeżeli się czyta te paragrafy, to wstyd i oburzenie pali człowieka nad tak warjackimi pomysłami. Według forsowanych przez jedną zmian w konstytucji, na wypadek wprowadzenia ich w życie —

społeczeństwo w Polsce miałoby mniej praw i wpływu na rząd, aniżeli murzyni w ang. kolonjach

Macherzy zaprzepaszczenia naszej konstytucji myślą, żeśmy tak naiwni i nieświadomi, że damy sobie zamydlić oczy frazesem, że chodzi im tylko o zapewnienie Polsce „silnych rządów”. I my chcemy silnego rządu,

ale dla nas jest kwestją, kto tę silną władzę i przeciw komu będzie sprawował.

Rząd Robotniczo-Chłopski będzie silnym i trwałym rządem. (Oklaski).

Do zmiany konstytucji prowadzą dwie drogi: droga gwałtu i droga legalna.

Drogą legalną przez parlament reakcja swych zamierzeń nie przeprowadzi. Zawiodły pieniądze, dawane na wybory. Do Sejmu przeszło co prawda 130 posłów, ale to nie jest większość.

Klub PPS z partjami chłopskimi odeprze w parlamencie zamach reakcji. Na ten wypadek grozi się

narzuceniem zmienionej konstytucji drogą gwałtu.

Robotnicy naftowi, tak jak robotnicy innych dzielnic, muszą złożyć ślubowanie, że walczyć będą do ostatka w obronie demokracji i po przez ich krew i trupy można będzie narzucić Polsce ustroj dyktatury kliki czy jednostki.

W dalszym ciągu tow. poseł Stańczyk przedstawia sprawę przekroczeń budżetowych i pociągnięcia ministra skarbu przed Trybunał Stanu, oraz piętnuje haniebną rolę, jaką odgrywają przy tych sprawach rozbijacze z „frakcji rewolucyjnej”, będący na służbie reakcji i kapitału.

Jako drugi referent przemawiał tow. red. **Skalak** ilustrując dosadnie rolę reakcji w stosunku do marszałka Piłsudskiego w czasach walk o Niepodległość, aż do przewrotu majowego, odkąd ukrywając się za plecami Piłsudskiego, dążą do podporządkowania wszystkiego w Polsce sobie. Referent charakteryzuje gospodarcze położenie słowami: „u góry mamy dyktaturę kapitału, a na dole dyktaturę głodu i bezrobocia”. Pan premier Bartel ocenił ten stan jako „radosną twórczość pracy”.

Tow. poseł Stańczyk, zabierając głos poraz drugi, informuje o stanie walki klubu PPS o uchwalenie ustawy o ubezpieczeniu na starość.

Po referatach, tow. Bocian przedstawił rezolucję, uchwaloną jednogłośnie przez aklamację.

REZOLUCJA.

Zgromadzeni w dniu 24. marca 1929 r. robotnicy naftowi Borysławia i okolic, po wysłuchaniu referatów o sytuacji politycznej w państwie i o istocie zmian konstytucji, jednomyślnie stwierdzają, że projekt zmiany konstytucji klubu rządowego w treści swej zapowiada zmianę ustroju demokratycznego naszego państwa — na ustroj oparty na samowładztwie.

Ustroj taki, gwarantujący samowładztwo i samowolę reakcji, pod płaszczykiem władzy Prezydenta, oraz przewagę militarną całkowicie unicestwiłby prawa demokracji ludowej. Społecznie i gospodarczo ten nowy ustroj państwowy służyłby wyłącznie interesom obszarników i kapitalistów, utrwalając ich przewagę nad klasą robotniczą.

Zgromadzeni widzą w tym projekcie zamach ze strony reakcji polskiej na prawa ludu i wobec tego oświadczają uroczyście, że proletariat miast i wsi, zamach ten musi za wszelką cenę odeprzeć.

Zgromadzeni wyrażają pełne zaufanie naczelnym władzom PPS i wyrażają uroczyście i demonstacyjnie gotowość stanięcia na jej wezwanie do każdej walki w obronie praw ludu pracującego, w obronie demokracji i przyszłości naszego Państwa.

Skandaliczne stosunki w Nadwórnej.

Walka o 8-mio godzinny dzień roboczy. — Niezatwierdzona umowa. — Kogo karzą za łamanie ustaw?

Nadwórna, w marcu.

W szeregu artykułów w naszych pismach, opisaliśmy stosunki w przemyśle drzewnym, który w powiecie nadwórniańskim znajduje się w rękach zagranicznych kapitalistów. Ile razy robotnicy pragnęli zorganizować się, unjmowano im to jawnie i bezprawnie, by zachować wszystko po staremu, nawet 16-godzinny dzień roboczy, bezgraniczny wyzysk i skradanie ustawami powołanych instytucji ubezpieczeń społecznych. Ludzie zrozpaczeni, pozbawieni konstytucją zagwarantowanych praw, widząc jawne popieranie swoich wrogów przez czynniki powołane do strzeżenia ustaw — nie dziwnego, że chętnie dają posłuch agitatorom, dla których stosunki te na kresach są bardzo dogodne dla wrogiej Państwu agitacji.

Zamiast bronić obywateli tutejszych pracujących za małą zapłatą, gdy ci dążą do polepszenia swego bytu, powstała w tutejszym powiecie i utrwała się wszędzie — nagonka na każdego, kto pragnie polepszenia bytu i występuje z żądaniem lepszej płacy, a nawet, gdy żąda respektowania ustawy o czasie pracy.

To też w drobnym przemyśle wyzysk młodociancy robotników i uczeni uraga wszelkiemu postępciu. W warsztatach majstrowie każą pracować uczniom od świtu do nocy, a niezadko także w nocy.

Zeszłego roku zorganizowali się jednak tutejsi robotnicy pracujący w warsztatach odzieżowych. — Dzięki usilnym staraniom tutejszego Komitetu P. P. S. zawartą została umowa normująca stosunki pracy u krawców. Pracowali oni przedtem 14—16 godzin na dobę i trudno było przekonać majstrów krawieckich, że skrócenie czasu pracy bynajmniej nie unemożliwi im egzystencji. Płacę omówiono za dzień roboczy 8-godzinny, wraz z 2 godzinami nadliczbowymi, z tem zastrzeżeniem, że na drugi sezon te same płace obowiązują być mają za 8 godzin.

Inspektor pracy nie przyjął tej umowy do wiadomości, jako sprzecznej z ustawą. Wówczas jednak z upływem sezonu nie można było wznowić umowy. W bieżącym miesiącu robotnicy krawieccy zwrócili się do majstrów z propozycją no-

Zgromadzeni piętnują haniebną robotę rozbijaczy z „frakcji rewolucyjnej”, którzy za pieniądze porywają się na krecie podkopywanie jedności klasy robotniczej i szeregów PPS.

Zgromadzeni domagają się jaknajrychlejszego uchwalenia i wprowadzenia w życie ustawy o ubezpieczeniu na starość w myśl poprawek wniesionych do projektu tej ustawy przez klub PPS.

W drugim punkcie obrad omawiano budowę domów ludowych. Po przedstawieniu stanu budowy przez tow. Halucha, okręg sek. Związku Górników, oraz tow. Łobzowski i Inwała, uchwalono rezolucję, polecającą Kom. Bud. Domów Ludowych wystąpienie do Izby Pracyodawców Naft. z żądaniem

dalszego wpłacania na rzecz budowy 1 proc. od zarobków robotników

do czasu ukończenia przewidzianej budowy domów, oraz rezolucję dodatkową tow. Inwała w tej sprawie.

Wiec zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru”. Tłumy robotników rozchodziły się z wiarą, że wszelkie zamachy na prawa ludu o taką siłę i solidarność klasy robotniczej, zorganizowanej pod sztandarem PPS i Związków Zawodowych, muszą zostać odparte.

Lud pracujący czuwa. Protest mas winien być przestroga dla żądnych w Polsce władzy dyktatorskiej, by nie igrali z ogniem.

St. Bocian.

wej umowy, żądając pozostawienia tych samych płac za 8-godzinny dzień roboczy. Majstrowie nie chcieli się zgodzić, tylko na 10-godzinny dzień roboczy. Inspektor pracy zaproszony by interwenjował, stwierdził tylko, że do ugody doprowadzić nie można i że robotnicy zmuszeni są strejkem przekonać majstrów o konieczności respektowania ustawy o czasie pracy.

Strejk trwał kilka dni. Jeden z majstrów niejaki Sager podtrzymał resztę majstrów w uporze, ale gdy przewodniczący tutejszego komitetu P. P. S. zwrócił się o interwencję do Starostwa, referendarz Starostwa p. Kostołowski zawezwał majstrów, oraz przewodniczącego komitetu, a ponieważ wszyscy inni majstrowie skłonni byli do ugody, zawarto umowę, ustanawiającą 8-godzinny dzień roboczy.

U p. Sagera pracował dniem i nocą łamistrejki, którego strejkujący chcieli skłonić do porzucenia pracy. Sager rzucił się na rozmawiającego z łamistrejkiem z nożycami w ręku, wypchał za drzwi, którymi tak silnie zatrzaskał, że wyleciały z nich szkła. Zwrócił się wtedy do policji, która wzięła w obronę majsterka łamiącego ustawę o czasie pracy i nakłaniającego do tego drugich, aresztowała 5 robotników i odstawiała do Sądu.

Tak za łamanie ustaw nie karze się dyrektorów tartaków, ani majstrów, a natomiast nawet zmyślone oskarżenia robotników mają ten skutek, że się ich więzi, za to, że pragną respektowania obowiązujących ustaw.

Jeżeli ci panowie myślą, że w ten sposób odstraszą robotników od organizacji, to się mylą. Przeżyliśmy prześladowania zaborców, przeżyjemy także i tych, którzy obecnie zamiast bronić robotników przed wyzyskiem, służą kapitalistom, a nawet ładu majsterkowi.

Na terenie powiatu jednak ma nastąpić inny kurs, gdyż nowy Starosta nie chce iść śladem swoich poprzedników, ale pragnie sumiennie wykonywać swoje obowiązki i ulżeniem doli tutejszych obywateli zaskarbić ich dla Państwa, które przecież syczy się ustawami o ochronie pracy. Ale już dochodzą wieści, że właśnie dlatego Starosta ten ma być przeniesiony do innego powiatu.

Wiadomości kulinarne.

P. A. E. Budżet miesięczny 200 zł. — 4 osoby. Przy tym budżecie można na śniadania i kolacje przeznaczyć zł. 45 a 1.50 dz. dziennie; na obiady (30 dni) zł. 65. Menu tygodniowe objadów złożyć można następująco:

Poniedziałek: Kapuśniak na kośćcach z kartoflami. Kasza perłowa z sosem grzybowym.

Wtorek: Zupa kartoflana z fasolą. Kluski polskie z serem.

Sroda: Krupnik perłowy z kartoflami. Fasola z sosem i boczkiem wieprzowym.

Czwartek: Barszcz żytni z kartoflami. Kluski kartoflane ze słoniną.

Piątek: Zupa fasolowa z kluskami. Kasza hreczana ze słoniną.

Sobota: Zupa ryżowa z kartoflami. Pierożki z mięsa ze słoniną.

Niedziela: Rosół z makaronem domowym. — Sztuka mięsa z sosem kartoflanym.

Budżet świąteczny za 50 zł.

2 kg. klopsu faszerowanego (Rolet). 2 kg. szynki gotowanej. 3 kg. cielęciny. 3 kg. schabu. 6 jajek, 1 kg. kiełbasy, 2 placki, 3 babki.

Ciasto świąteczne ekonomiczne.

4 kg. mąki pszennej ouchej, przesianej przez sito, 1 litr mleka rozczynić z 40 dkg. drożdży i 1 kg. mąki — gdy rozczyn podrośnie, włożyć do mąki, dodać pół kg. masła roślinnego, 5 jajek całych rozbić z półtora kg. cukru, pół kg. rodzynek w sultanskich lub korynckich, 1 proszek waniljowy, 20 słodkich i 10 gorzkich migdałów, 1 skórka z cytryny i trochę kwiatu muszkatułowego, dolać pół litra mleka, dobrze wyrobić i układać w formy. Gdy podrośnie upiec.

Uwaga: Z tego ciasta zrobić 2 placki i 3 babki.

Pani K. L. Jadtospis na 4 osoby, koszt 3 zł. dziennie:

Poniedziałek: Barszcz burakowy na kośćcach. Potrawka cielęca z ryżem. Naleśniki z powidłami.

Wtorek: Zupa fasolowa z kluskami. Kiełbasa w szarym sosie z kartoflami. Kaszka krakowska z jabłkami.

Sroda: Zupa kapuśniak na wędzonce z kartoflami. Kotlety siekane z makaronem. Ryż z rodzynekami z sokiem.

Czwartek: Rosół z makaronem polskim. Sztuka mięsa sos cebulowy. Naleśniki z serem.

Piątek: Zupa grzybowa z perłową kaszą. Zrazy polskie z kartoflami. Kompot z jabłek.

Sobota: Zupa grochowa z grzankami. Boczek wieprzowy z kapustą. Pierożki z serem.

Niedziela: Zupa jarzynowa ze śmietaną. Kotlety siekane z kaszą krakowską. Placek z jabłkami.
W. Bawarski.

Org. Mł. Rob. T. U. R.

W niedzielę, dnia 7. kwietnia br. odbędzie się we Lwowie Konferencja Okręgowa Organizacji Młodzieży T. U. R. działających na terenie Województwa lwowskiego, stanisławskiego i tarnopolskiego.

Na porządku dziennym ukonstytuowanie Zarządu Okręgowego, omówienie sprawy Obozów letnich dla Młodzieży Turowej i sprawy Złotu w Wiedniu.

Bliższe szczegóły w okólniku.

Lemejda, sekr.

OGŁOSZENIA.

Żurnale damskie, męskie, dziecięce, dla modniarek i bielizniarskie, kroje do wszelkich modeli, książki do robót ręcznych i manekiny poleca najtaniej firma „Żurnale” Lwów, plac Bernardyński 2.

Na święta

Największy wybór Porcelany, Kryształów, Chińskiego srebra, Frageta, Alpaki i wyrobów Pa-cykowskich poleca firma **Kazimierz LEWICKI** Lwów, pl. Marjacki 10.

Spróbuj namiastkę kawy „KOLINKA” i domieszki do kawy „STAR” najlepsze-najekonomiczniejsze!

LEW TROCKI

PRAWDA
o Rosji Sowieckiej

Cena 15 Zł.

Sądy Pracy

Cena 2.40

poleca

Księgarnia Ludowa
Lwów,
Szajnochy 2.

Wspaniałą powieść

EMILA ZOBEL

GERMINAL

POLECA

KSIĘGARNIA LUDOWA
Lwów, Szajnochy 2

Inserujcie
w **DZIENNIKU LUDOWYM**

Pastyłki Belgijskie Gaseckiego

Reg. Min. Zdr. Publ. Nr. 29.

od chrypki, duszności i kaszlu

Idealny środek zapobiegawczy przy chorobach zakaźnych gardła i krtani. Znakomicie odświeża jamę ustną (dla gorączkujących).

Sprzedają apteki i drogerje.

Zarząd Pow. Kasy Chorych w DOLINIE, rozpisuje

KONKURS na posadę lekarza

z siedzibą w Wygodzie koło Doliny.

Warunki: Dwuletnia praktyka szpitalna, obywatelstwo polskie, niekaralność, fizyczna zdolność. — Płaca wedle umowy. — Mieszkanie służbowe dla osoby wolnej z opalem i oświetleniem dostarcza Kasa w gmachu szpitalnym w Wygodzie.

Podania udokumentowane wnosić należy do dnia 30 kwietnia 1929 r., i zapodać wysokość żądanego wynagrodzenia.

Dolina dnia 23 marca 1929.

Dyrektor:
(—) **Weyman**

Przewodniczący:
(—) **J. Javóbb**

Już nadeszły **Plaszcze wiosenne**

Dla Towarzyszy na dogodnie spłaty — poleca **R. Kurzweil, Gródecka 44.**

L. 5296/29.

W Stryju, dnia 23. marca 1929.

Magistrat król. woln. miasta Stryja
rozpisuje niniejszem

KONKURS

na stanowisko miejskiego lekarza weterynaryjnego

Kandydaci winni wykazać się dokumentami stwierdzającymi:

- 1) Obywatelstwo polskie
- 2) Ukończone studia lekarsko-weterynaryjne
- 3) Fizykacki egzamin weterynaryjny
- 4) Conajmniej 3-letnią praktykę na stanowisku lekarza weterynaryjnego państwowego lub samorządowego
5. Nieprzekraczalny 40 rok życia.

Do posady tej przywiązane są pobory VIII (ósmej) grupy szczebel a) urzędników państwowych z 15% dodatkiem komunalnym.

Posada ta jest na razie prowizoryczną, a stabilizacja będzie mogła nastąpić po roku zadowolniającej służby.

Miejski lekarz weterynaryjny prowadzić będzie także na razie przychodnię powiatową w pewnych godzinach za osobnem wynagrodzeniem Wydziału powiatowego.

Podania z odpisami świadectw i życiorysem wnosić należy do Magistratu w Stryju do dnia 1 maja 1929 r.

Posada jest do objęcia zaraz.

KIEROWNIK ZARZĄDU MIASTA:
O Ź G A.

CENNIK OGŁOSZEŃ. Za 1 wiersz mm. 1 szpalt. (szer. 40 mm.) za tekstem — 15 gr. Nadesłane 40 gr. (szer. 80 mm.) po kronice 55 gr., w tekście (kronika, repertuar) 70 gr., na pierwszej str. 80 gr, drobne ogłoszenia zwykłe za słowo 8 gr., kupno i sprzedaż 10 gr. Cała stronica 800 zł., pół str. 150 zł. Ogłoszenia zamiejscowe o 25%, drożej, zagr. o 50%.